

Philipp Hartmann Stephanus Derschow

Disputatio Metaphysica Secunda De Uno, Simplici Et Composito, Universaliet Singulari Cuius positiones Deo Essentia Uno Et Simplissimo Favente

Rostochii: Pedanus, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729461726>

Druck Freier Zugang

RU phil 1637
Philipp Martmann
Stephan Dershow

DISPUTATIO METAPHYSICA
SECUNDA

De

UNO, SIMPLICI
ET COMPOSITO, UNI-
VERSALI ET SINGULARI

Cujus positiones

DEO ESSENTIA UNO ET SIM-
PLICISSIMO FAVENTE

Amplissimæ facultatis Philosophicæ consensu

In

Inclyta Academia Rostochiensis

SUB PRÆSIDIO

Viri doctissimi atq; eximij

Dn.. M. PHILIPPI HARTMANNI

Lubenâ Lusat. Præceptoris & fautoris sui
æternum honorandi,

Publico & Placido DOCTORUM

Examini subjicit

STEPHANUS Derschow/ Ludowic-Syl. Prutenus,

Autor & Respondens

In Auditorio Majori die 17. Decemb.
hor. antemerid.

ROSTOCHII,

Excudebat JOHANNES REUSNERUS,

ANNO M. DC. XX XVII.

CUM BONO DEO.

Doctrinam de Affectionibus Entis utilem esse nemo in dubium vocabit. Neminem etenim sine hujus doctrinae cognitione feliciter, in studio Metaphysico progressus facere posse gravissimorum Philosophorum est sententia, Quae cum ita se habeant animum induximus paucula hac vice, de prima uirtute Entis affectione nempe de uno, loco materiae disputationis, pro ingenii nostri modulo, proponere. Sit itaq;

THESIS I.

Affectiones seu modi sunt reuera aliquid extra intellectum & intrinsicè rem aliquam afficiunt, denominant, ipsiq; ad eo infixi sunt, ut per nullam potentiam esse possint, nisi actu eam afficiant. (Affectiones cum nec sunt entia neq; etiam nihil, sequitur reuera illas aliquid esse, quod essentiam afficiat. Entia non sunt, quia nec substantia sunt, neq; accidentia, nec attributa Entis ipsis conveniunt, neq; finitudo, neq; infinitudo, neq; causalitas ipsis competunt, ut absurdi sunt Photiniani in personalitatibus divinis tria infinita quærentes. Non sunt substantia, quia non per se subsistunt, neq; sunt accidentia, cum accidentium natura sit inherere & dependere à subiecto, quæ infirmitas seu imperfectio non ejusmodi transcendentalibus competit, sic unio si esset accidens deberet conjungi cum illo subiecto per aliam unionem, & sic fieret progressus in infinitum. At cum additur extra intellectum eo ipso significatur quod unitas non denominet ens

A 1

juxta

juxta statum quem in mente habet universalitatis, pariter esse causam vel causatum simplex vel compositum non est vindicandum enti secundum abstractionem ultimam, ut est summè indifferens & illimitatus entis conceptus, ita enim neq; causæ neq; causati rationem habet, sed tribui debent hæ denominationes enti in rerum natura constituto, prout nimirum extra intellectum habet esse objectivum, fundamentale, atq; sub disjunctione ista attributa participat. *Dn. D. Calovius part. general tract. post. Metaph. c. 1.* Affectiones propterea ens ita intrinsecè afficiunt, ut per nullam potentiam esse possint nisi actu essentiam afficiant, quia tam late patent quam ipsum ens, adeo ut nullum ens reperitur positivum cui non possunt tribui hæ ipsæ affectiones unaquæq; in suo ordine. Et convertuntur cum ente quidem denominativè cum omne ens denominetur istis affectionibus, & omne quod affectionibus istis gaudet essentiam habeat, ut omne ens est unum & omne unum est ens &c. item omne ens est vel causa vel effectus. Exinde sequitur cum modi in formali sua ratione præcisè non includant ens, neq; de ijs prædicari debere ea quæ enti per se insunt, ita personæ abstractæ non tribuitur esse dependens vel independens, sed essentiæ & naturæ. Sic substantia non denominatur causa vel causatum. Hoc autem notandum in quantum ut modi considerantur. Hæ Affectiones sunt reales, non enim sunt fictæ vel entia rationis, non tollunt, vel negant essentiam, sed verè competunt enti præter mentis operationem. Ita Deus est unus, verus, bonus, causa independens nemine etiam cogitante, Creaturæ suam obtinent unitatem, veritatem, bonitatem effecta sunt, dependent &c. citra omnem mentis operationem. Deinde sunt reales, quia scientia non demonstrat à suo objecto nisi proprietates reales, quia *Arist. 1. 4. Metaph. c. 1.* iuquit; hanc scientiam contemplari ens quatenus ens, & ea quæ illi per se insunt: Quomodo enti reali per se in erunt ea quæ realia non sunt. E. habet ens reales affectiones. *Rev. Clar. Dn. D. Jacob. Mart. sect. 3. Metaph. q. 1.* Nec est quod quis frustra metuat affectiones illas ab ente realiter distingui, si essent reales. Nos nullam difficultatem metuimus, & cum enti competant citra mentis operationem omninò reales esse dicimus.

Aliud

Aliud autem est reale & aliud est realiter esse ab alio distinctum, multa enim sunt realia, quæ non realiter distinguuntur, ut iustitia misericordia sunt quid reale nec tamen realiter distinguuntur.)

II.

Conditiones proprie dictarum affectionum sunt, ut (1.) Affectio sit ex parte rei aliquo modo s. ut loquuntur modaliter distincta ab essentia. Jam vero cum existentia ab essentia ex parte rei non distinguatur, fit ut existentia inter Affectiones non numeretur. Recipitur enim existentia in essentia, nihil assignari potest præter essentiam in quo recipiatur existentia. E. necessario recipitur in essentia. Nihil assignari potest quod præcedat existentiam quam essentia: prout mens primo concipit quidditatem & deinde eandem considerat prout est actu in rerum natura. (2.) Affectio rei competat intrinsecè. Hinc concludimus quod intelligibilitas, quæ ens à mente humana concipi potest, non sit attributum entis, quia intrinsecè ipsi non competit. Jam vero quicquid enti intrinsecè non competit illud ejus non est affectio. Atq; intelligibilitas enti intrinsecè non competit. Quia omne quod dominatur ab intellectu illud extrinsecè denominatur, concipi enim non est in re sed in mente. E. (3.) Affectio necessario ex essentia fluat. Hinc excludimus durationem quæ est permanens entis in existentia, dicimusq; non esse necessarium attributum entis, cum ejus oppositum momentanea scilicet existentia non simpliciter entis naturæ repugnet, quæ de affectionibus primario dictis intelligenda sunt. His præmissis aggredimur primam affectionem entis nempe unum, definitur autem ita:

III.

Unitas est indivisio entis seu modus entis quo ens in sua essentia indivisum dicitur. *Arist. lib. 2. B. c. 2. ἐν δὲν ἀδιαίρετον* unum est quod indivisibile est. Ut enim divisio indicat multitudinem, ita indivisio significabit unitatem. E. G. Multi homines sunt essentia

sentia humanæ inter se divisæ & divisio essentiarum humanarum introducit multitudinem hominum. Sic contra unus homo est una essentia humana in se indivisa: & divisio entitatis humanæ præcisè dicit unitatem hominis.

IV.

UNitas cum duobus modis soleat describi vel à formali ratione, vel à consequentia dicimus divisum esse ab alio tantum esse consequens unitatis, illiq; competere inadæquatè, cum non omne ens sit in statu divisionis, sic Deus ante mundum conditum non fuit divisum quid ab alio cum nihil aliud præter Deum fuerit, formaliter ergò rectè unitas definita est.

V.

Cum autè divisio sit vel à se vel in se vel ab alio, dicimus formalem rationem unius non consistere in indivisione à se, quia & multitudo à se indivisa est, tamenim acervus lapidum à se est indivisus, quam homo, nec in divisione ab alio quia ad formalem rationem additur tantum respectus, sed in indivisione in se. Nam unius quidditas est essendi indivisibilitas. E. G. Homo dicitur unus essentialiter, quia secundum propriam adæquatam rationem non est divisus in essentia.

VI.

UNum est vel per se vel per accidens. *Arist. lib. 5. Metaph. c. 6.* Unum per accidens est quod in se plura continet per extrinsecam conjunctionem ita unita ut non redigantur in unam essentiam. V. G. Exercitus, strues lignorum. Hoc unum sumitur vel late vel strictè, late unum per accidens dicuntur ea quæ unum sunt aggregatione, quale unum aggregatione est multorum vel sine ordine vel cum ordine. *Scharf. disp. 6. th. 24.* Strictè unum per accidens est quod existit ex subjecto & accidente mutuo informativis. Accidens enim ad substantiam se habet ut forma ad suam materiam; in qua unum facit compositionem accidentalem, quale esse potest triplex (1.) ut sit ordo subjecti ad accidens, ut homo est quantus, (2.) ut è converso sit ordo accidentis ad subjectum, vel (3.) duorum accidentium inter se ut dulce est flavum, quia mel, docente *Dn. Jacobo Mart. sect. 3. th. 16.* Hic quæstio occurrit de unitate formæ mundi an nimirum mundus

us habet unicam formam. Nos negamus quia mundus est utrum per accidens. Jam vero; unum per accidens non habet unam formam per se. E. Sed mundo competit talis forma quæ enti aggregato ordinato convenit ut Reipub. forma est ordo civium.

VII.

UNum per se est quo ens habet essentiam indivisam sive compositam sive simplicem, hoc est, quod præcisè habet ea quæ ad essentiam, integritatem vel complementum talis entis in suo genere per se & intrinsecè requiruntur.

VIII.

UNum per se vel est simplex vel compositum. Unum per se simplex est quod in se ita est indivisum ut dividi nequeat in plura. Vocatur indivisum indivisibile. Indivisibile est unum quod neq; actu neq; potestate divisionis vel multitudinis est capax. Qualis unitas simplex primò est in Deo. Ut eum Deus summè simplex est, ita etiam summè unus est. Deinde est in essentia Angelorum.

IX.

UNum per se compositum est quod in se actu indivisum ens est, sed tamen dividi potest in partes ex quibus essentialiter componitur. Vocatur indivisum divisibile. Indivisum est quod quidem partes actu divisas non habet, dividi tamen potest in partes ex quibus componitur. Intelligitur autem essentialis compositio per quam plures partes intrinsecè ita uniuntur ut faciant unam essentiam V. G. in homine anima & corpus constituunt essentiam humanam. Hinc perfluit affectio entis disjuncta simplex & compositum.

X.

Simplex definitur à *Combachio Metaph. c. 23.* Simplex est illud, quod non constat pluribus in quæ resolvatur, à nobis ita: Simplicitas est perfectissimus unitatis modus quo ea una sunt, quæ sunt simplicia, id est non agnoscunt plures essentias aliquas partiales, ut Deus & Angeli.

XI. Sim-

XI.

Simplex aliquod dicitur vel absolutè quod omnem compositionem respuit, tam ex his quàm cum his, compositum ex his est cujus essentia est composita ex partibus; compositum cum his est quod cum alio accidentaliter unitur, ut Angeli cum suis accidentibus, hac ratione Deus absolutè unus & simplex est, vel simplex dicitur quod ratione essentia suæ ex partibus non est conflatum, ut Deus, Angeli, & anima rationalis, & hæc significatio est hujus loci. *Confer Scheibl, Metaph. l. i. c. 5. t. 2.*

XII.

Compositum est quod ex pluribus essentiis constat. Omnis autem compositio vel est realis vel rationis. Realis est quando extrema sunt realia & realiter à se invicem diversa. Rationis est hæc cujus extrema sola ratione distinguuntur. Prior compositio dicitur Metaphysica, posterior Logica. Sic homo constat ex anima & corpore tanquam pluribus quæ realiter sunt distincta, quæ compositio est realis, quatenus vero constat ex genere & differentia V. G. ex animali & rationali, quæ extrema sola ratione distinguuntur, compositio ea dicitur rationis. Genus enim à differentia sola ratione distinguitur.

XIII.

AD compositionem proprie & rigorosè sic dictam requiruntur duo. (1.) Partiales essentia. (2.) Ut una essentia ex illis partialibus constituta fit. Sic in homine requiruntur corpus & anima, ex corpore autem & anima quæ partiales sunt essentia, fit & constituitur una essentia nimirum homo.

XIV.

Nunc ad modos & gradus compositionis. Fit enim compositio vel ex natura & supposito, vel ex esse & essentia, vel ex genere & differentia, vel ex materia & forma, vel ex partibus quantitativis, vel deniq; ex subjecto & accidente. Verum ultimas tres tantum rigorosè loquendo esse species compositionis non paucorum Philosophorum est sententia.

XV.

Compositionem ex esse & essentia Doctores dupliciter declarant. Per essentiam enim intelligunt unumquodq; ens quasi

quasi in abstracto, five id quo est unum quodq; ens. Per esse autem intelligitur id quod est, veluti essentia hominis est humanitas, qua homo est homo. Sic igitur creaturæ sunt compositæ ex esse & essentia, quia aliud est in iis quod sunt & aliud quo sunt. Alij inter quos etiam est *Francis. Suarez disp. 30. sect. 4. Num. 2.* per esse intelligunt existentiam, inde compositio ex esse & essentia idem est ac compositio ex existentia & essentia. Exinde sequitur istam compositionem solum habere locum in entibus actu. Nam quæ entia sunt potestate existentiam non habent. Hæc ultima expositio compositionis magis videtur congrua quam prior, si ad vim terminorum respiciamus. Nam infinitivi solent significare actus verborum suorum. Ita currere dicitur qui actu currit. His positis quæritur, qualis compositio sit ex esse & existentia in rebus creatis an realis an vero rationis? Nos simpliciter cum *Francis. Suarez tom. post. disp. sect. 12. n. 2.* & *Scheibl. l. 1. c. 5. ar. 1. sb. 19.* ratione tantum distingui affirmamus. Quod cum ita est, quod certò est, hanc compositionem non esse Metaph. sequitur. Metaphysica enim circa realia est occupata.

XVI.

Secundò compositionem ex genere & differentia speciem compositionis Metaph. esse inficiamur, quia genus & species, adeoq; differentia realiter non distinguuntur. At omnis realis compositio supponit realem distinctionem terminorum componentium.

XVII.

Deniq; nec compositio ex natura & supposito inter rigorose sic dictas compositionis species est numeranda. Ratio, quia tantum est inter ea distinctio modalis, nam extrema non sunt realiter distincta, neq; suppositalitas est essentia sed saltem modus.

XVIII.

Compositio vel est Accidentalisis Essentialis vel Integralis. Compositio accidentalisis est quæ est inter tales quæ non constituunt unum per se & est 1. inter substantiam & substantiam, ut inter ignem & ferrum, 2. inter substantiam & accidens, 3. inter accidens & accidens quæ species compositionis non est hujus loci; dividitur enim ens per se in ens simplex & compositum.

B

XIX. Com-

XIX.

Compositio essentialis est quæ plures partes unijuntur ad unam essentialiam constituendam, ut fiat unum ens per se compositum. Sic corpus essentialiter componitur ex materia & forma.

XX.

Compositio integralis est quæ constat ex partibus quantitativis quæ in toto unijuntur per modum continuitatis non per modum actus & potentia. Sic quatenus homo constat ex capite, brachijs, ventre, pedibus &c. dicitur compositus integraliter.

XXI.

Unum dividitur in Unum Numerale, Formale, & Universalis. Triplex enim unitas est in rebus, 1. Unitas Numerica, 2. Unitas Formalis, 3. Unitas Universalis. *Scharf. disp. 6. c. 2.*

XXII.

Unum Numerale est quod ita est unum ut secundum suum esse totum non possit dividi in plures species vel individua. *l. 2. B. Metaph. c. 4. τὸ ἀειδμῶ ἐν* dicitur *l. 4. c. 6. ὡν ἡ νόησις ἀδιαίρετα καὶ μὴ δύναται χωρῆσαι μήτε χεῖρω μήτε τόπω μήτε λόγῳ*. Sic Plato non potest dividi in plures essentialias licet enim dividatur in animam & corpus, tamen de nullo possum dicere quod sit homo. Et licet sanguis in plures essentialias dividi possit ut & quælibet gutta maneat sanguis, illud tamen non fit secundum suum esse totum. Sic licet lignum possit multiplicari per plura ligna quando scinditur, illa tamen plura ligna non participant definitionem totius essentialia. Notetur quod hæc Unitas à nonnullis dicatur vel continuale, ubi plures partes non differunt specie inter se ut corpus animalis: vel ob artificialem omnium partium inter se unionem & compositionem, ut domus: vel ob dependentiam omnium partium ab uno principio, ut in animali à corde, vel ob relationem ad unum finem & ad bene esse unius suppositi. *Perer. l. 6. c. 4. Conf. Finkij Metaph. d. 4. th. 2. p. m. 94.*

XXIII.

Unitatis formalis est quæ per se & immediate convenit essentialia in se sumta prout præscindit ab esse individuali & universalis.

fali. Veluti animal per essentiam suam unam est aliquid unum
ut maximè nondum apprehendatur tanquam universale.

XXIV.

UNum universale est quod habet unam communem essen-
tiam & multiplicabilem ad plura ejusdem nominis & ratio-
nis. *Arist. 7. l. Metaph. c. 13.*

XXV.

IN Uno generali duo occurrunt (1.) ipsa abstractio (2.) fun-
damentum, seu ut alii distinguunt Materiale & Formale.
Materiale seu fundamentum denominatum ab universalitate est
ipsa natura. Forma autem denominans est ipsa universalitas.
Materiale generalis est in rebus. Equus enim cui competit de-
nominatio speciei est in rebus. Formale generalis non est in
rebus, sed per actum intellectus, quatenus illa predicata quae sunt in
rebus considerat, inter se comparat, invicemque convenire co-
gnoscit. Priori nondum tribuitur unitas generalis, posterior
vero unitatem illam importat.

XXVI.

Duo sunt quae requiruntur ad universale (1.) ut sit in multis,
vocatur & universale in potentia, quod adhuc in rebus ex-
istens praebet fundamentum intellectui, ut generaliter possit
concipi: (alterum est unum) nempe quod universale concipia-
tur ut unum distinctum ab individuis, & ita non competit obje-
cto, quod dicatur universale, a parte rei, sed per actum intelle-
ctus. Quodcumque n. est a parte rei multum & divisum, id a parte
rei non est unum. Unum enim opponitur divisioni: Generale
est a parte rei multum & divisum. Genus enim a parte rei est in
multis & distinctis speciebus, species in multis & distinctis indi-
viduis. E. Generale a parte rei non est unum.

XXVII.

UT autem brevissimus tria in unoquoque generali observan-
da esse dicimus. Primum est unitas. 2. Communitas seu
multiplicitas. 3. Convenientia. Quoad unitatem & commu-
nitatem generalia sunt entia rationis, utraq; enim dependet a
mente, ista generali tribuitur abstractè sub praecisione menta-
li, quae ab inferioribus abstrahitur communis natura praecisis con-
ditio.

ditionibus individuantibus quæ in mente unitatem quandam habet : hæc ei competit relatè in quantum intueatur simul inferiora sub se contenta cum aptitudine *ωληθικῶς* essendi in iisdem. Indifferentiam itaq; istam habet à mente : relationem vero insuper hanc ad plura non obtinet natura abstracta nisi in quantum à mente apprehensa. Adeoq; formaliter non est universale nisi in mente. Universalia autem in particularibus suam habere universalitatem hæctenus refutatum est, quomodo enim aptitudo essendi in pluribus quæ universalitatem essentialiter constituit, particularibus attribui possit, hæc enim indifferentia non potest universali ut in re est, convenire ante omnem operationem intellectus. Nam ex una parte sublata est illa indifferentia quia defacto V. G. humanitas est sub individuali essentia Petri. Quia indifferens debet esse nudum ab eo ad quod est ejus indifferentia. Ad alia autem individua non est humanitas Petri indifferens, quia illa est identificata ad Petrum. At quod sic uni est appropriatum non potest adhuc esse indifferens ad alia. Quod attinet ad Convenientiam ibi universalia fundantur in rebus ante operationem mentis. Disciplinæ autem dicuntur reales non ratione unitatis objecti, nec ratione aptitudinis pluribus in essendi : sed ratione fundamenti & convenientiæ.

XXVIII.

UT ergò legitimè status controversiæ formetur quæstio est: An universalia quatenus talia sunt & ut distinguuntur à singularibus seu Universalia formaliter considerata sint entia realia? Quando enim quærimus de cæco an sit ens reale, distinguimus inter materiale & formale, non enim quæstio est de subjecto sed de formali sc. cæcitate. Itaq; libèrissimè largimur quod subjectum sit reale non autem formale, apparet ergò universalia, quatenus distinguuntur à singul. non esse realia, idq; probamus:

1. Omne enim quod dependet ab actu mentis illud ens rationis est. Nunc universalia quat: universalia &c. dependent ab actu mentis. E.

2. Ens

2. Ens reale ab alio ente realiter distinguitur. Universalia ab aliis entibus non realiter distinguuntur. E. Universalia non sunt entia realia. Siquidem quæ se habent ut ens & ens illa realiter distinguuntur. Universalia & singularia se habent ut ens & ens. E. Universalia & singularia realiter distinguuntur. Majorem N. negat qui sani est iudicij homo. Totus enim chorus Philosophorum statuit inter rem & rem dari realem distinctionem. Conclusio autem est absurda genus enim à specie, species à differentia, differentia ab individuis non realiter sed saltem ratione distinguitur, homo & animal quidem realiter idem sunt, & non nisi ratione tantum distinguitur.

3. Quicquid non habet unitatem à parte rei illud non est reale, sed de Universalibus verum prius. E.

4. Cum Univerfale quatenus tale & ut à singularibus distinguitur, neq; fit causa, neq; caufatum, neq; creatum, neq; increatum, fequitur univerfalia non effe entia realia, fed cum Philofophi nobifcum confentiant, acquiefcimus. *Scharf. p. 191.* Nullum univerfale datur in rebus, cum unice fiat per abstractionem mentis. Et cum Entia non fint actualia fequitur effe potentia. Affumamus eorum definitionem qui hac in parte contra nos funt: Ens potentiale eft quod poteft exiftere. Jam vero contradictorium eft aliquid univerfale effe, & poffe exiftere. Omne enim quod eft, eo ipfo quod eft fingulare eft, Univerfale enim quat: tale non poteft fieri fingulare.

XXIX.

Coronidem huic nostro difcurfui imponet definitio fingularis. Sic itaq; definitur. Singulare eft quod unitate numerica & individuali pluribus entibus incommunicabili eft determinatum, velut vulgo dicunt: Individuum eft unum quid numero, quod dividi nequit, in plura inferiora, ut in fuo effe res una maneat: quomodo omne ens extra intellectum exiftens eft fingulare & individuum ens, ut Deus, hic Angelus. Alias vocatur res individua, res fingularis, totum individuale, hoc aliquid &c. Ita Æternus Deus fumme unus qui non agnofcit plures effentias, fed fimpliciffimum ENS eft, ut & ex Scriptura:

B 3

Audi

Audi Israel Dominus Deus tuus unus est, & ex ratione patet, nec repugnat doctrinæ S. Sanctæ Trinitatis, quamvis & Pater sit Deus & Filius ὁ Θεὸς ἀληθινός. 1. Joh. 5. Jehova per quem Deus secula fecit, *Psal. 102.* & Spiritus Sanctus sit Jehova populū Israeliticum ex Ægypto ducens *Esa. 63.* tamen hi tres unum sunt, una enim indivisa simplicissima in Deo est essentia: quæ fundamenta fidei ex verbo Dei revelato probata, nullis rationibus humanis labefactari possunt, quamvis hæc captum nostrum superent, credamus tamen naturæ Domino, in verbo suo hæc proponenti: cum sciamus & in natura multa esse quæ captum nostrum superent ut *Arist. lib. 2. Metaph. c. 1. ὡσαύτως γὰρ καὶ τῶν νεκρῶν ὄμματ' ὡς πρὸς τὸ φῶς ἔχει τὸ μετ' ἡμέραν ἔτα καὶ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς ὁ νῦν πρὸς τὰ τῆ φύσιν φανερώτατα πάντων.* Sicuti enim vespertilionum oculi ad lumen diei se habent ita & intellectus animæ nostræ ad ea quæ manifestissima omnium sunt.

Πόρῳματ'.

1. *Arist. lib. 7. c. 3. Πᾶσα εἶσα ἐστὶ ἀδιαιρέθ'.* Omnis essentia est indivisibilis. Dividitur aliquid vel in ea quæ diverso ratione essentiæ & secundum esse totum sunt æqualia, vel in ea quæ ei non sunt æqualia ut Genus in species, totum in partes, de priori loquitur canon.

2. Unius Entis ut unum est ita una essentia: licet plures essentiæ in uno ente sūnt, tamen quædam extraessentialiter sūnt in uno ente, quædam vero essentialiter illud unum ens respiciunt.

3. Ut se habet Unitas in perfectione ita etiam entitas non semper absolutè, sed interdum secundum quid.

4. Universalia sūnt priora singularibus non ortu sed cognitione & quidem distincta non confusâ.

5. Uni.

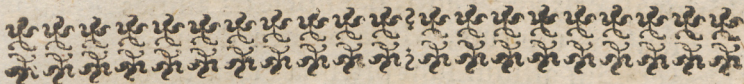
5. Universale est pluribus committit non semper actu
sed potestate & non semper tali qua plura singularia simul ex-
istere possunt, sed successivè ut Monarcha in Imperio Romano.

Et tantum de hac materia pro ingenii nostri tenuitate di-
ctum estq.

Et ita concludimus.

DEO TER OPT. MAX.

Sit perennis laus & Gloria.

Ad Ornatissimum

DN. RESPONENTEM

conterraneum ac amicum fraternè
dilectum,

Alter Marte sibi famam Artè adqueritat alter
Non placuit famam tibi Marte sed Arte parare,
Musarum te tota cohorsq; novemq; Sorores
Elegisse ferunt melius; Per sæcla tenebunt
Hinc tuum æternum nomen, prænobile fertam
Imponentq; tibi, Stephanus cum diceris ecce,
(Nam Stephanus signat diadema idiomate græcò)
Sic cinctus diademate nomen & omen habebis.

JOHANNES Reichel/
Angerburgo-Prutenus

STE.

STEPHANUS DERSCHOVIUS

Αναγραμματισμός

I, ES SANE PURUS DOCTUS.

Iceu coepisti sopiae per grata medulla,
Sacrae, praeclearum castalidumq; decus.
ES SANE PURUS linguis, **ES DOCTUS** & arte,
Sicuti doctrinae nobile das specimen.
Notior ast eris arte Lino, si Phocidos amnes
Hauferis ulterius, Musa brabea dabit.
(Haec etenim assidui sunt praemia certa laboris)
Sic tua fama yiget, dum vehet Albis aquas.

*Fautori & convictori suo amicissimo
haec benevolentiae ergo ponere
voluit*

Johannes Andreas Juncker
Hofsatus.

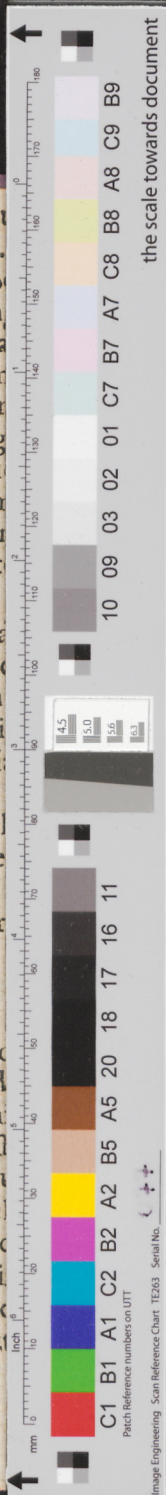
1. Ens reale ab alio ente realiter distingu-
lia ab aliis entibus non realiter distinguuntur.
non sunt entia realia. Siquidem quæ se hab-
illa realiter distinguuntur. Universalia & sin-
ut ens & ens. E. Universalia & singularia rea-
tur. Majorem N. negat qui sani est judicij homi-
chorus Philosophorum statuit inter rem & res
stinctionem. Conclusio autem est absurda g-
cie, species à differentia, differentia ab indivi-
fed saltem ratione distinguitur, homo & anim-
ter idem sunt, & non nisi ratione tantum disti-

3. Quicquid non habet unitatem à part-
reale, sed de Universalibus verum prius. E.

4. Cum Universale quatenus tale & ut a-
stinguitur, neq; sit causa, neq; causatum, neq; c-
creatum, sequitur universalia non esse entia
Philosophi nobiscum consentiant, acquiesci-
Nullum universale datur in rebus, cum unice si-
nem mentis. Et cum Entia non sint actualia
tentiâ. Assumamus eorum definitionem qui
tra nos sunt: Ens potentiale est quod potest e-
ro contradictorium est aliquid universale esse,
Omne enim quod est, eo ipso quod est singular-
enim quat: tale non potest fieri singulare.

XXIX.

Coronidem huic nostro discursui imponet
ris. Sic itaq; definitur. Singulare est quod
ca & individuali pluribus entibus incommuni-
minatum, velut vulgo dicunt: Individuum est
mero, quod dividi nequit, in plura inferiora,
una maneat: quomodo omne ens extra intel-
est singulare & individuum ens, ut Deus, hic
vocatur res individua, res singularis, totum
aliquid &c. Ita Æternus Deus summè unus
plures essentias, sed simplicissimum ENS est, ut
B₃

the scale towards document